

Nog tot eind januari zit ik in Lima, de hoofdstad van het prachtige Peru. Ik ben hier niet zomaar, maar voor het onderzoek van mijn master thesis, het laatste gedeelte van mijn studie Sociale Geografie aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Als student Sociale Geografie houd ik me bezig met alles wat te maken heeft met mensen en ruimte: driekwart van wat er op het 8-uur journaal langskomt heeft te maken met mijn studie. Of het nou gaat om de oorlog in Syrië, de gevolgen van klimaatverandering, Parijse achterstandswijken, uitgebuite Chinese arbeiders, illegale migranten in bootjes op de Middellandse Zee of de vraag hoe arme mensen in grote steden hun doden begraven, alles is terug te leiden op mijn studie. Erg interessant en zeker het overwegen waard!

De komende vier maanden ga ik onderzoek doen op de grootste begraafplaats van Latijns-Amerika en een van de grootste van de wereld: er liggen hier naar schatting ruim 1 miljoen mensen, alleen in Irak ligt een nog grotere. De begraafplaats ligt in een van de informele buitenwijken van Lima: een metropool van meer dan 10 miljoen inwoners. Net als in zoveel andere Latijns-Amerikaanse steden zijn ook hier de verschillen tussen arm en rijk groot. Dat is duidelijk te merken als ik met de metro naar de begraafplaats ga: ik woon in Miraflores, een van de rijkste wijken van de stad. Hier rijdt de politie rond op Segways en staan er camera's op de hekken rondom de huizen. Hoe meer ik naar de buitenwijken ga, de armer de omstandigheden worden waarin de mensen leven. Als ik aankom bij *Cementerio Nueva Esperanza*, de begraafplaats van mijn onderzoek, zijn de wegen van zand, de huizen gemaakt van goedkoop baksteen met daken van golfplaten. Op de grond ligt overal afval. De mensen die hier wonen kwamen in de jaren '60 en '70 met miljoenen tegelijk naar Lima, op de vlucht voor de terreur van het *Lichtend Pad* en op zoek naar een beter leven. Slechts weinigen vonden dat betere leven waar ze op hoopten: onderdak en werk waren er niet. Lima kon de enorme stroom mensen niet aan: woonden er aan het begin van de 20ste eeuw nog zo'n 150.000 mensen, door de enorme groei was de stad uit haar voegen gebarsten. De stad breidde zich steeds verder uit naar de heuvels rondom de stad, waar de woestijn begint.

Huizen bouwden mensen zelf en om aan geld te komen gingen mensen aan de slag in informele economie. Niet alleen 40 jaar geleden, ook vandaag de dag heeft ruim de helft van de Peruvianen, ondanks de forse economische groei van de afgelopen jaren, geen officieel werk. In plaats daarvan werken mensen bijvoorbeeld als bloemenverkoper op en rond de begraafplaats: de mensen die ik de komende maanden ga onderzoeken. Waarom werken ze hier en hoe hebben ze van een plaats van de dood hun vorm van levensonderhoud kunnen maken?

De begraafplaats zelf is haast niet te vergelijken met een Nederlandse begraafplaats. Alles hier is droog, dor en armoedig, niks geen parkachtige laatste rustplaats. Eenvoudige tombes waar hele families in liggen worden afgewisseld met muren waar kisten ingezet kunnen worden, maar alles ziet er wat verpauperd uit: dit is duidelijk de openbare begraafplaats voor de onderste klassen van Lima. Over de begraafplaats loopt een weg waar tuktuks en taxi's de hele week overheen rijden om mensen met bloemstukken naar de graven te brengen. In het weekend is het er druk: overall waar je kijkt zitten mensen, soms alleen, soms met de hele familie onder een parasol bij de graven, de auto gewoon voor het graf geparkeerd. Er klinkt muziek en tussen de graven lopen verkopers en muzikanten die hopen wat te verdienen. Geen stille en rustige begraafplaats zoals bij ons. Maar op 1 november, dag van de doden, schijnt het hier pas echt los te gaan. Vanaf vroeg in de morgen komen er tienduizenden mensen naar de begraafplaats, is er muziek, dans, drank en eten om de doden te herdenken. Ik ben benieuwd hoe dit zal zijn!